

Vaderland

O God – Nederlanders.

De vier, nee vijf lange gestalten wurmen zich El Parnaso binnen. Vanaf zijn tafel achterin ziet Luuk nog net een felrood Gaastra-zeiljack, een blonde kruin, gezichten half in de schaduw. Het kunnen, in theorie, nog Duitsers zijn, of Engelsen, misschien Amerikanen... maar flarden Hollands dringen al door het caférumoer en meer nog dan de taal klinkt iets in de manier van brallen akelig bekend.

Christus, die hitte. Hij kookt hier in die wollen trui. Luuk neemt een laatste, miezerige slok, meer ijswater inmiddels dan vermout, en dwingt zijn aandacht op zijn boek – totdat een hinniklach zijn blik van de pagina's rukt.

Hiii-hiii-hiii, hiii-hiii-hiii.

Hiiiiiii.

Groink.

Er is maar één persoon ter wereld die zo lacht.

Er is maar één groep waarmee Jurriaan hier kan zijn.

Met duwtjes en excuses veroveren de mannen ruimte bij het verste einde van de bar, natuurlijk gaat Arnout voorop, hoe kan het dat ze nauwelijks ouder zijn geworden, Niels lijkt wel

jonger, staat 'm goed dat korte haar, hij is... wacht, is dat Philip – met snor? Had niemand daar even kunnen ingrijpen? En waar – ah ja, daar is Laurens ook, ze zijn inderdaad met vijf, compleet. Nou ja, min één. Twee als je Javi meetelt, maar waar is hij dan? Grote kans dat hij hun deze tent heeft aangeraden, Luuks stamcafé, al komt hij er veel minder nu hij niet meer om de hoek woont, het is een als-hij-toevallig-in-de-buurt-is-stamcafé geworden, maar hoe dan ook van hem, waarom zijn ze niet naar Gijón gegaan, Comercial desnoods, of een ander letterkundig monument? Zagen ze hem al vanaf het plein, laten ze hem nu bewust eerst even zweten?

Kan die eikel naast hem heel even zijn kop houden?

De Nederlanders doen hun jas uit, Jurriaan zoekt in zijn zakken, Niels zit op zijn telefoon, Arnout, Philip en Laurens kijken om zich heen. In een reflex, alsof ze op hem schieten, buigt Luuk zich over zijn boek, bedenkt dan dat ze hem juist in die houding meteen herkennen, alsof hij in al die jaren niks is opgeschoten, dat hele Nieuwe Leven In Het Buitenland een nutteloze gril.

Ze draaien zich om naar de bar, wijzen elkaar op de kinderbadkuip vol met wijnflessen, de antieke instrumenten aan de muren, schuiftrumpetten, mandolines, een accordeon.

Luuk stopt de Alice Munro-bundel in zijn tas, komt overeind en leunt naar voren, centimeter voor centimeter, tastend naar dat ene utopische punt waarop je alles ziet terwijl je zelf uit zicht blijft; hij stuurt zijn blik langs andere bezoekers, langs de witte pilaar en het pseudo-oriëntaalse, oerlelijke standbeeld in het midden.

‘Serfessa!’ roept Arnout en hij klapt in zijn handen. De subtiele tekenen van veroudering – het lichtere blond, de dikkere kop met iets meer lijnen, het wat gezwollen bovenlijf – hebben

hem niet veranderd. Hoogstens nog meer zichzelf gemaakt, voor zover dat kon. Hij kleedt zich nog precies als in hun studentietijd: een mooi maar wat verfomfaaid jasje, ongestreken shirt, spijkerbroek en All Stars.

Met zwierige handgebaren, in schaamteloos steenkolen-Spaans, wendt hij zich tot Eva, de stoïcijnse barvrouw. Ook na de bestelling blijft hij vol vervoering tegen haar aan praten, alsof hij een gedicht voordraagt, en ze trapt er nog in ook: haar rode lippen openen zich, haar eerste lach van de avond, en na een diepe buiging en een handkus verdeelt Arnout de druipende biertjes onder de mannen.

Het lukt Luuk niet om weg te kijken of een lach te onderdrukken. Veertien jaar later, en nog altijd is hij niet immuun voor Arnouts aanstellerij. De mannen proosten richting een groepje van hier, het startschot voor een handen-en-voetengesprek, Spaans en Nederlands en Engels. ‘*No no, that’s German,*’ zegt Philip. ‘*Deutsch.*’ Ze wisselen zinnnetjes en scheldwoorden uit, namen van plaatsen en voetballers, er wordt geschaterd en geschoudermept, Jurriaans gehinnik schalt alweer door het café, *hiii-hiii-hiii*. Arnout drukt hem tegen zich aan alsof-ie ook de laatste restjes hilariteit eruit wil persen en met iedereen wil delen, en het wérkt, de halve tent kijkt op naar die aanstekelijke *Holandeses* – en niemand die Luuk aan hen koppelt, niemand die weet dat hij, als alles net iets anders was gelopen, ook bij hen gestaan had, midden in de groep – naast, in zekere zin ook boven Arnout, een ander soort leidersfiguur. Niet op basis van de grootste bek, het luidste borstgeroffel, al dat op den duur nogal vermoeiende alfa-aapgedoe, maar op basis van... Ambitie. Prestaties. Belofte, misschien. ‘Ah, de grote schrijver.’ Niet zijn woorden maar die van Arnouts vader, al heeft Luuk nooit kunnen bepalen hoeveel ironie daar nou in zat.

Met de voet van zijn vermoutglas tikt hij tegen de houten tafelrand. Zijn mond is droog, zijn wangen en zijn oren gloeien. Klein gedachtenexperiment, puur hypothetisch: hij zou op de mannen kunnen afstappen, hen aanspreken. Of misschien gewoon iets aan de bar bestellen, net hard genoeg om gehoord te worden.

Wacht even, is dat –

Luuk Faber! Wat doe jij hier?

Jongens! Mannen, kijk dan!

Hij zal ze allemaal omhelzen, Arnout extra stevig, en dit keer zal Luuk degene zijn die hém plet, dat lange lijf fijn drukt – die de omhelzing wint. Hij zal de mensen om hen heen aanspreken, Madrilenen onder elkaar, *ik verlos jullie wel even van die idioten*, bestelt eten en drinken voor de hele groep en leidt de mannen naar zijn tafeltje, waar het na wat schuiven en inschikken tijd is voor het grote weerziensgesprek.

Hé maar Luuk, vertel... jij bent hier dus gebleven, al die jaren?

Je bent wel op je plek hier, zo te zien?

En dan begint hij rustig aan het verhaal van zijn Madrileense leven, dat zoals ieder béétje succesverhaal begint op de bodem van de put...

Ik kende niemand toen ik hier kwam, nou ja, wat vage contacten van Javi, maar daar heb je natuurlijk niks aan (herkenningsgelach). Rare tijd hoor, ik had geen huis, geen geld... ik sprak de taal niet, had geen plan... Maar beetje bij beetje, met vallen en opstaan... Hier, neem nog wat wijn...

Hoofdstuk twee: de weg omhoog. De taal en de contacten, kennissen en vrienden, auteurs en journalisten, het kronkelpad dat zich van bijlesbaantjes Engels en vertaalwerk naar de reisverhalen slingerde, boekbesprekingen en interviews; klinkende ontmoetingen, Marías, Vargas Llosa, naar boven

afgerond tot vriendschappen, of nog beter, briefwisselingen, weten zij veel...

De gesprekken met *El País*...

Toevallig hebben ze me pas nog een aanbod gedaan, redacteur buitenlandse literatuur, meer coördinerend... Nee nee, ik blijf ook zelf schrijven...

En Maite uiteraard, Maite moet hij noemen.

Ze werkt nu aan haar tweede boek, roman over de Movida – sorry, dat zegt jullie natuurlijk niks... de eerste jaren na Franco, toen iedereen hier losging, die vroege Almodóvars spelen in die tijd. Aardige vent, Pedro, Maite mailt weleens met 'm, vorige week schoof-ie nog aan bij een lunch...

Afsluiten met een relativerende opmerking.

Jezus, moet je mij nou horen... Maar vertel, hoe is het met jullie?

En dan hun slaapverwekkende verslagen in ontvangst nemen. Geïnteresseerd doen, af en toe een vraag stellen, wel bij het hier en nu blijven. Niet beginnen over vroeger, die allereerste afspraak met Arnout, het Binnengasthuisterrein, dat meurende redactiehok van *Non Scholae*, de walm van sigaretten en oud bier...

Niet eens aan denken.

... die oranje iMacs, beplakt met post-its en zwart-witte auteursfoto's...

... de stroom verhalen en artikelen, nooit meer teruggelezen...

Kappen nou.

... de avondcolleges neerlandistiek, de kroegnachten en huisfeesten...

... de eerste en meteen de allerlaatste thema-avond...

... de confrontatie, het gemiste, nee, genegeerde telefoontje...

En ja hoor, daar dondert het luchtkasteel al in elkaar.

Natuurlijk kan het niet, een glansrijke reünie. Niet zonder hun iets uit te leggen. En iets uitleggen betekent alles uitleggen. Er is geen korte versie die hij achteloos kan delen, een waar hij goed of zelfs maar normaal uitkomt, ook veertien jaar na dato niet.

De lange versie is al helemaal geen optie.

Luuk leunt weer achterover, beseft dat er maar één reële optie is. Weggaan. Had-ie veel eerder moeten doen, meteen al toen de vrijdagavond drukte losbrak. Dit krijg je er nou van als je te lang blijft zitten.

Hij haalt een twintigeurobriefje uit zijn portemonnee, legt het onder zijn glas. Zo'n tien euro te veel, voor de vermout en zijn twee eerdere *cañas*.

A la mierda, veel plezier ermee.

Hij vouwt zich met een spierpijngrimas achter zijn tafeltje vandaan. Jas aan, sjaal om, tas om, hij buigt zijn hoofd, keert de mannen zo veel mogelijk de rug toe en wurmt zich richting uitgang, weg van vroeger, terug naar vroeger. Elke schuifelstap richting de openstaande deur brengt hem dichterbij Arnout, de groep, Amsterdam.

Buitenlucht en straatgeluiden komen hem tegemoet. Alleen de witte pilaar en een groepje borrelende collega's aan zijn linkerhand scheiden hem nog van de mannen. Hij kan het niet laten, nog één keer moet hij kijken, een allerlaatste blik.

Arnout torent boven iedereen uit, schreeuwt *'it's time for food'* tegen de locals, *'some jamón!'*, alsof de Spanjaarden in zijn land zijn. Mijn God, wat lijkt die jongen op zijn vader. De hangende bollamp kleurt zijn gezicht geelgoud, Luuk kan de vegen grijs en wit zien tussen het terugtrekkende blond, de stevige wallen onder zijn ogen, die eerder levensmoeheid dan een lan-

ge uitgaansnacht suggereren. Van dichterbij is Arnout ouder, kwetsbaarder, een warme golf van sympathie zwelt aan in Luuks borst, zijn huid herkent de groepsgloed waar hij destijds, al die avonden, aan bijdroeg en zo roesachtig in oploste.

'Permiso,' klinkt het achter hem. Een por in zijn rug; een ober met een vol dienblad duwt hem opzij, van de groep af, richting deur. Hij heeft gelijk. Doorlopen. Niemand van de mannen houdt hem tegen als hij hun de rug toekent, de laatste passen naar de uitgang zet, zijn blik al op het gonzende plein vóór hem, de volle terrassen, de nieuwe tent daar op de hoek, hij voelt de frisse februarilucht op zijn gezicht, de straatstenen onder de zolen van zijn sneakers.

Dan hoort hij achter zich zijn naam.

2

‘*Qué tal tu noche?*’ vraagt Maite, als Luuk de woonkamer binnenkomt. Ze haalt haar blik niet van het laptopscherm, haar vingers roffelen op de toetsen. Pas als hij antwoord geeft – ‘*bien, bien*’ – kijkt ze naar hem, en hij geeft haar een kus. Susi, een van hun katjes, ligt opgekruld naast haar, in de hoek van de bank. Hij aait haar zwart-witte kopje, drukt zijn gezicht tegen haar vacht. Dan vraagt hij Maite waar Quincho is (slaapkamer misschien), of ze goed heeft kunnen werken (redelijk) en of ze al gegeten heeft (de tortilla die hij gisteravond had gemaakt, was lekker).

‘En jij?’ vraagt ze. ‘Leuk, weer eens in El Parnaso?’

Maar hij heeft zich al omgedraaid, vraagt of ze een wijntje wil. Hij opent de koelkast en de keukenkastjes, propt een stuk brood in zijn mond, veegt met keukenpapier tortillaresten uit de koekenpan die hij, nu hij toch bezig is, ook wast en afdroogt, in de kast zet en wat kwam hij hier ook alweer doen.

Wijn. Natuurlijk. Op een bijzettafel, naast een vijfliterfles olijfolie en een mand vol uien, staat een open fles rood. Hij schenkt een glas in dat hij in een paar slokken naar binnen giet, schenkt zich opnieuw in. Weer probeert hij zijn vlucht af

te spelen, uit andere hoeken, vooral uit de belangrijkste. Die van de groep. Hoelang stond hij stil, voor die open deur? Leek het op een natuurlijke hapering, op even wachten bij het oversteken, of duurde het een paar tellen te lang? Hoe bewoog hij zich, áls hij zich bewoog? Stond hij daar bevroren, overduidelijk betrappt?

Hij heeft zich sowieso niet omgedraaid, voordat hij verderliep, het plein over. Hoogstens, heel misschien, keek hij over zijn schouder. Een minimale hoofdbeweging richting Arnout en de rest. Niks opvallends. Hij ademt diep in en traag uit, neemt nog een slok wijn. *Tranqui*. Grote kans dat ze hem niet eens hebben gezien.

In het ovale spiegeltje boven de radiator checkt hij zijn kop. Tikje warrig haar, alerte blik, wat eindeweekvermoeidheid rond zijn ogen, plus die beginnende kraaienpoten, die hem niet eens slecht staan. Hij bevoelt ze met zijn middelvinger, tast ook het litteken op zijn rechterslaap af.

Bijna twintig jaar geleden, Amsterdam. Het uitgestorven Binnengasthuisterrein, het muffe universiteitsgebouw, waarin zich ergens de redactie van het faculteitsblad moest bevinden. De onbemande receptie, de lange gang vol dichte deuren waarachter geen geluid te horen was, alle geesteswetenschappers nog in zomerslaap. En na zeker een halfuur wachten: de ongehaaste, bijna verveelde voetstappen die door het trappenhuis klonken, dichterbij kwamen, de stem die, midden uit de oneindigheid, zijn naam door de hal liet galmen.

Op de eerste verdieping, boven aan de brede treden, keek één meter negentig aan zelfvertrouwen op hem neer. Arnout Dulac. Hoofdredacteur. Hij stak een grote hand uit, zonder nog een stap in Luuks richting te zetten. Zonlicht schitterde op zijn gouden zegelring terwijl Luuk zich omhoog sleepte.

Ze hadden amper een paar kennismakingszinnen gewisseld toen Arnout Luuks gehakkel onderbrak, zijn gezicht naar voren bracht en hem ernaar vroeg, nee, hij wees hem erop. *Je hebt hier een litteken.* Arnout drukte zijn middelvinger tegen Luuks slaap, alsof hij zijn vingerafdruk vastlegde in klei.

Luuk schudt zijn hoofd, probeert een glimlach. Dan loopt hij naar Maite toe, zet een glas rood voor haar neer en vraagt weer naar haar werk, of ze goed heeft kunnen schrijven, is ze nog steeds aan dat ene hoofdstuk bezig? Raar geluid daar trouwens, een soort metalen *klunk*, het lijkt wel of het uit de muren komt, misschien iets met de buizen, hoort zij het ook?

Hij kijkt de woonkamer rond, de beige muren en de donkergroene hoekbank, de samen opgeknapt tweedehandsmeubels en de door hemzelf getimmerde boekenkast, nou ja, met hulp van Pascual. Het bijna grafische, geometrische schilderij van een man die een boom omhelst, gemaakt door een vriendin, de ingelijste still uit *In the Mood for Love*, de foto's van hun Zuid-Amerikaanse reis, van haar familie.

Hun appartement is, na zijn lange cv van schimmelhokken met kartonnen muren, de eerste woning waarin hij zonder schaamte mensen kan ontvangen, die paar keer per jaar dat dat voorkomt, de eerste woning die hij zélf kan binnenstappen zonder dat de moed hem in de schoenen zinkt, zijn eerste echt volwassen, ingerichte plek, geen veredeld slaaphol maar een thuis – en sinds hij vanmiddag de deur achter zich dichttrok is er iets veranderd, iets groots waar hij toch niet de vinger op kan leggen.

Susi wentelt zich op de bank. Luuk gaat zitten, neemt een grote slok, zet zijn glas op de salontafel.

‘*Estás bien?*’ vraagt Maite.

‘*Sí sí.*’

Hij schuift naar haar toe, ze kussen, hun monden steeds een fractie verder open, de kusjes gaan over in een trage zoen. Als de slaapkamerdeur krakend opengaat houdt Maite stil. Ze beweegt haar gezicht naar achter, haar warme hand net boven zijn knie.

‘Ik dacht, je blijft nog wel even in El Parnaso,’ zegt ze.

‘Hmm. Te vol.’

‘Hoe was het verder? Nog bekenden –’

‘Wil je wat voorlezen?’

Hij gebaart naar het scherm. Ze scrolt omlaag, haalt iets weg.

‘Andere keer.’

Ze geeft hem nog een kus en klapt haar laptop dicht, loopt naar de wc. Geklik komt dichterbij, nageltjes op laminaat.

‘Daar is mijn vriend,’ zegt Luuk in het Nederlands en hij klopt op zijn dijen. Quincho, hun andere kat, springt op zijn schoot en vlijt zich neer. Luuk gaat met zijn hand door de oranje vacht, laat een teugje wijn vóór in zijn mond rusten, laat het dan omlaag glijden. Quincho begint te spinnen, de zachte trillingen zoemen door zijn lijf.

Misschien heeft hij het wel verkeerd gehoord, in het café. Nog beter: misschien heeft hij zich dat hele roepen in het hoofd gehaald, onversneden paranoia met een vleugje grootheidswaan. Misschien herkenden ze hem niet eens, is hij in al die tijd hier meer verspaanst dan hij dacht. Onherkenbaar. On-Nederlands. Een groter compliment kan hij nauwelijks bedenken.

Hij sluit zijn ogen. Een lome moeheid daalt over hem neer. Hij zou zo kunnen slapen maar wil dit gevoel rekken, een nieuwe fles pakken, nog even bijpraten met Maite, hangerig vozen en daarna misschien wat lezen, hij moet haar nog iets uit dat

Munro-verhaal voorlezen, dat ongelooflijke stuk over verlies en het kostbaarste bezit en over alles eigenlijk...

Quincho's gespin wordt zachter. De wc blijft klateren, ook na het doorspoelen, Maite spoelt nog eens en nog eens, en als ze de woonkamer binnenkomt ziet hij het eerst aan haar blik – dan pas hoort hij het.

Zzzzzm.

Zzzzzm.

Zzzzzm.

Het komt van dichtbij, van onder de salontafel, waar zijn iPhone met het scherm naar beneden ligt. Met schokjes, tegen de klok in, draait het ding zijn kant op. Voor hij iets kan zeggen heeft Maite 'm opgepakt; ze kijkt fronsend naar het scherm en zegt wat hij zo ook al wist: 'Het is een Nederlands nummer.'

3

Die nacht brengt hij zijn hoofd dicht bij dat van Maite. Ze ligt op haar zij, haar rug naar hem toe. Haar ademhaling is regelmatig, haar slaap vast.

Luuk pakt zijn iPhone van zijn nachtkastje, schiet in zijn kamerjas en sluipt naar de werkkamer. Hij laat zijn ogen wennen aan het licht van de plafondlamp, de Billy's met de doorbuigende planken, het oude teakhouten bureau met Maite's laptop in het midden, de zijne ligt ergens aan de rand, bedolven onder haar volgeschreven aantekenblokken en -vellen en kopietjes, opengeslagen romans en naslagwerken en zelfs een paar be-duimelde tijdschriften uit de Movida-tijd.

Hij rolt de bureaustoel naar achter. Voor alle zekerheid die telefoon op vliegtuigstand, sowieso nergens op reageren, slaap er rustig nog een nachtje over.

Dat was het plan.

03:28. De vette witte cijfers op zijn telefoonscherm wrijven hem zijn slapeloosheid in, de app-icoontjes grijnzen hem toe. Die infantiele klok, het niks-aan-de-hand-wolkje voor de gele zon, het lege tekstballonnetje. Daarachter zijn schermfoto, Maite op haar rug gezien, afgelopen zomer in Asturias.

Hij haalt de vliegtuigstand eraf.

Zzzm-zzzm.

Zzzm-zzzm.

Het onderste bericht is een melding van een gemiste oproep – het genegeerde Nederlandse telefoontje. Nou ja, genegeerd. Het niet-opgenomen Nederlandse telefoontje. Het bovenste een melding van een voicemailbericht, dat natuurlijk helemaal niet van Arnout hoeft te zijn. Op dit moment is het niks meer dan een vermoeden. Dat kan het ook blijven, als hij dat hele bericht wist zonder het af te luisteren. Weg. Klaar. Zo simpel kan het zijn.

In de verte scheurt een scooter voorbij, waarna de stilte in de werkkamer nog dieper lijkt, luider en stiller tegelijk. In het huizenblok aan de overkant zijn bijna alle witte rolluiken neergelaten, achter een paar onbedekte ramen is het zwart. Luuk haalt zijn stompe nagels over zijn schouderblad. Hij kan hier tot zonsopgang blijven krabben en het zou niks uithalen, zodra hij stopt komt de jeuk sterker terug.

Hij verwijdt de melding van de gemiste oproep, geeft twee tikjes op het scherm, brengt de iPhone naar zijn oor. Zijn mond is droog. Op het bureau staat een leeg glas. De Spaanse robotvrouwenstem kondigt een voicemailbericht aan, ontvangen om 22:52, een lange piep, en dan...

Hij klemt zijn iPhone tussen oor en schouder, trekt het koord van zijn kamerjas strak.

... gerommel en gekraak, gevolgd door...

Een aangeschoten tirade? De donderpreek die hij ooit maandenlang verwachtte, waar hij misschien op hoopte, wie weet hoe alles was gelopen als Arnout toen, op tijd –

... meer gerommel en gekraak, ruis of wind of ademhaling, of is het – Jezus, het lijkt wel een draaiende stofzuiger,

hij houdt zijn telefoon op armlengte tot het gesuis overgaat in een gedempte stemmenbrij. Muziekflarden. Cafégeroezemoes.

Hij ligt al uren wakker vanwege een broekzaktelefoontje.

Luuk zet het lege glas tegen zijn lippen, een druppel glijdt omlaag zonder zijn mond te halen. Hij geeft Arnout, of welke Hollander ook bij dit nummer hoort, nog een halve minuut. Dertig, negenentwintig, achtentwintig... Nog even en hij – Wacht even. Dit is geen stilte van afwezigheid, van een perongeluk-telefoontje. Dit is een theatrale, luidruchtige, Arnout Dulac-stilte, duidelijk hoorbaar voor een ingewijde.

Hij gaat met één bil op de bureaustoel zitten. Het licht valt op de koperen handgrepen van de bureauladen, drie aan beide kanten, alleen de onderste kunnen op slot. Uit zijn rommella, rechts, steekt een ouderwetse sleutel, hij frunnikt er wat aan en komt weer overeind. Meer nog dan die stilte is het dit effect op hém dat Luuk herkent. Echt iets voor Arnout om te wachten tot ver na de piep, hem eerst even te laten twijfelen, op achterstand te zetten voordat er een woord is uitgesproken. De laatste onzekerheid wordt weggeblazen door een overbekende snuif, de diepe ademteug die blijkbaar nog steeds aan een monoloog voorafgaat.

Dan: ‘Luuk Faber.’

Arnout klinkt verbaasd, alsof Luuk hém belt.

‘Dát is lang geleden. Dertien, veertien jaar?’

Nog steeds die volle stem. Op de achtergrond geschreeuw, muziek, iets met blazers.

‘Of een uur? Ik hoop dat je me kan verstaan, aardig vol hier. Luister, we zijn dit weekend in Madrid, klein reünietje, Javi is er ook. We hadden iets te vieren... mooi nieuws, al zeg ik het zelf... mm...’ Hij neemt een slok, een slikgeluid. ‘Vertel ik je nog wel. We zijn nu ergens in het centrum, vlak bij dat via-

duct, tent vol oude typemachines en stoffige boeken. Helemaal jouw ding.

Javi! Javi! *What's the name of this place again?*

Hoort me niet. Javi!

Nou ja, maakt ook niet uit.

Javi!

Dove zak.

Waar was ik. Ja. Madrid,' (met overdreven Spaanse uitspraak), 'Madrie. We zijn hier nog tot en met zondag, zondagmiddag, vliegen om... halfzes, dacht ik. Ik begreep dat jij hier nog steeds woont? Javi gaf me je nummer, ik hoop tenminste dat dit je nummer is, anders heeft een Spanjaard straks een heel vreemd bericht op z'n voicemail. Maar Luuk, luister.'

Een kletterend geluid, gebroken glas misschien.

'We zijn ergens anders begonnen, vanavond. Het idee was om alleen even...' (onverstaanbaar, een zin of twee), '... en opeens zie ik een bekend blond hoofd voorbijkomen. Ik weet het niet helemaal zeker, het was heel kort en Philip en z'n nieuwe Spaanse vrienden vroegen me... weet ik veel wat, ik riep nog, maar ja. Was 'm niet, dacht ik nog. Kan niet. Maar iets daarna kwam Javi ook, en hij zei dat jij vaker in die tent kwam, of komt, misschien nog steeds wel. Jullie hebben niet zoveel contact meer, hè? Jammer. Goede vent toch, ondanks z'n eh. Hoe zullen we dat eens noemen. Hij zei – wacht even, Niels en Laurens staan naast me te schreeuwen. Moment. Even een rustige plek opzoeken.'

Luuk drukt zijn voorhoofd tegen de koele ruit. In zijn oor klinkt gekraak, door zijn hoofd echoot nog Arnouts stem. Hij sluit zijn ogen – en schrikt op.

'Ben ik weer. Anyway, geen idee of jij het was, in die tent. Maakt ook niet uit. Maar kom anders even hierheen, ik stuur je de locatie.'

Een hoestje. Arnout schraapt zijn keel.

‘Laat maar weten, misschien ben je... is het voor jou, voor mij natuurlijk ook...’

Hij valt stil.

‘Dit schiet niet op. Wacht even.’

Gekraak, wind door de speaker, voetstappen. Er is niks meer van het café te horen. ‘Oké,’ zegt Arnout dan, ‘één ding nog, laatste. Iets wat me al een tijdje – paar jaar, misschien wel langer. Wat me toch wel dwarszit, zeker na, of dóór... alles, dat nieuws waar ik... wat ik je net... ook wat andere dingen...’

Nog nooit heeft hij Arnout zo zacht horen praten. Hakkelen.

‘Ik heb het altijd... Toen, op de redactie, ook ná die avond. Jij was opeens weg, en de rest... Het ging – ik heb het nooit zo laten merken, ik was zelf ook... ja.’

Hij hoort hem een slok nemen. Nog een. Iets harder nu:

‘Ik heb het altijd pijnlijk gevonden, ook mĳn. Aandeel. Het was nooit m’n bedoeling om je zo... bárn, direct, zo permanent... En de manier waaróp ook... Ik weet niet.’

Stilte.

‘Je had het er wel naar gemaakt, natuurlijk. Maar toch.’

Gerommel en geklik – een aansteker. Hij ademt in, blaast uit. Dan, fermier, zichzelf:

‘Kom even bijpraten man, niet meteen weer weglopen. Jij hebt ons ook nog heel wat uit te leggen.’

De auteur ontving voor het schrijven van dit boek een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

ISBN 978 90 263 6110 4

ISBN 978 90 263 6111 1 (e-book)

© 2026 Dries Muus

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining zijn niet toegestaan

Omslagontwerp Roald Triebels, Amsterdam

Omslagillustratie © Olivia Ettema

Foto auteur © Ruud Pos

Ambo|Anthos uitgevers vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen